

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.92.09:616-001.5/.716:666.3

**ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ КАЛЬЦІЮ ТА ФОСФОРУ
У КРОЛІВ З ВТОРИННИМ ОСТЕОПОРОЗОМ З
А ІМПЛАНТАЦІЇ КАЛЬЦІЙ-ФОСФАТНОЇ КЕРАМІКИ,
ЛЕГОВАНОЇ ГЕРМАНІЄМ**

Тодосюк Т.П., аспірантка

Рубленко М.В., доктор ветеринарних наук, академік НААН

Власенко В.М., доктор ветеринарних наук, академік НААН

Білоцерківський національний аграрний університет

Кістковій тканині притаманна складна багаторівнева організація та генетично зумовлена особливість до повної регенерації, що є оптимальним для

забезпечення метаболічної, захисної та опорно-рухової функції осьового скелету та кісток вільних кінцівок у тварин. За певних порушень загального стану організму та місцевих механізмів спостерігається її порушення, що зумовлює відхилення як фізіологічного відновлення структурної організації кісткової тканини, так і її біомеханічних властивостей після травми [1].

Серед факторів, що можуть викликати порушення перебігу репаративного остеогенезу, вагомими вважають захворювання, пов'язані зі зміною структурно-функціонального стану кісткової тканини, і в першу чергу остеопороз.

Остеопороз – це системне захворювання скелета, що характеризується зниженням щільності та міцності кісток і, як наслідок, підвищення ризику низькоенергетичних переломів [2, 3]. Лікування остеопоротичних фрактур потребує комплексного підходу, що передбачає місцеве застосування легованої германієм кальцій-фосфатної кераміки.

Мета роботи – дослідити динаміку вмісту кальцію та фосфору в сироватці крові кролів за остеозаміщення кальцій-фосфатною керамікою, леговою германієм, в умовах штучно змодельованого остеопорозу.

Дослідження проводили на клінічно здорових кролях породи Каліфорнійський білий, віком 3 міс., масою тіла 2,5 кг. Експериментальний остеопороз викликали введенням 0,4 % розчину дексаметазону (KRKA, Словенія) протягом 21 доби в дозі 1,2 мг/кг маси тіла. Тваринам дослідної групи (n=9) дефекти заміщували гранулами кераміки, легової германієм, а контрольної (n=9) – залишали загоюватися під кров'яним згустком.

Вміст загального кальцію (Ca) у тварин дослідної групи на 7-у добу дослідження становив $1,41 \pm 0,02$ ммоль/л, що в 1,1 раза ($p < 0,001$) вище за контрольних тварин. На 14-у добу рівень Ca в сироватці крові дослідних тварин був у 1,3 раза ($p < 0,001$) вищим за показники контрольних та тварин до операції, а на 30-у добу в 1,2 раза ($p < 0,001$) відповідно. На 60-у добу вміст Ca становив $1,5 \pm 0,04$ ммоль/л, що в 1,2 раза вище за показник контрольних тварин.

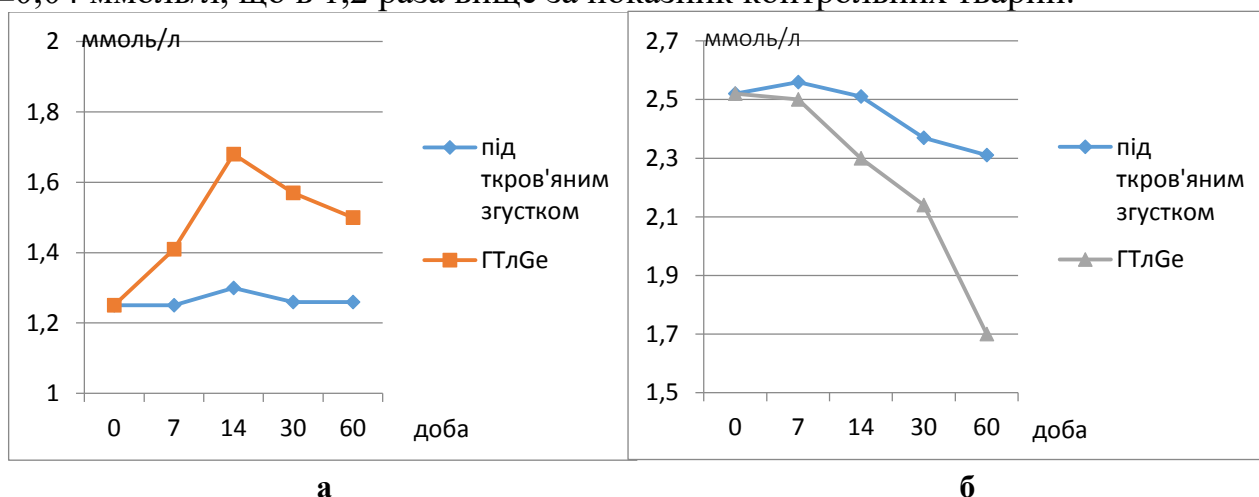

Рис. 1. Динаміка загального Са (а) та неорганічного Р (б) в сироватці крові кролів з остеопорозом за використання кальцій-фосфатної кераміки, легової германієм.

Концентрація неорганічного фосфору (Р) в сироватці крові на 7-у добу репаративного остеогенезу в обох групах суттєво не змінилася. Проте, вже на 14-у добу після травми у тварин дослідної групи рівень Р був у 1,1 раза ($p < 0,05$)

нижче за контрольних тварин. На 30-у добу концентрація Р у тварин дослідної групи складала $2,14 \pm 0,04$ ммоль/л, що 1,1 раза ($p < 0,01$) нижче за показники контрольних і в 1,2 раза – за показники тварин до операції. На 60-у добу рівень неорганічного Р продовжував знижуватися і становив $1,7 \pm 0,03$ ммоль/л, що в 1,4 раза ($p < 0,01$) вище за показники контрольних тварин (рис. 1).

Протягом дослідження значних змін кальцій-фосфорного індексу в тварин контрольної групи не відмічали. Проте в дослідній починаючи з 7-ї доби відмічали достовірну різницю показників щодо контрольних тварин. На 7-у добу Са:Р співвідношення було 1,2:1, на 14-у та 30-у добу – 1,4:1. На 60-у добу репаративного остеогенезу Са:Р індекс дещо збільшився і склав 1,6:1 порівняно з контрольною групою тварин.

Отже, в умовах остеозаміщення кальцій-фосфатною керамікою модельних переломів у кролів з остеопорозом має місце нормалізація балансу кальцію і фосфору в сироватці крові.

Список використаної літератури

1. Використання композитних матеріалів за переломів трубчастих кісток у тварин / М.В. Рубленко, В.Г. Андрієць, С.А. Семеняк, Н.В. Ульянович та ін. Біла Церква. 2015. 86 с.
2. Bonucci E, Ballanti P. Osteoporosis-bone remodeling and animal models. *Toxicol Pathol.* 2014 Aug;42(6):957-69. doi: 10.1177/0192623313512428. Epub 2013 Nov 27.
3. Krook L, Whalen JP, Lesser GV, Berens DL. Experimental studies on osteoporosis. *Methods Achiev Exp Pathol.* 1975;7:72-108.